

Scientific and pedagogical internship

DIRECTIONS FOR IMPROVING HIGHER MEDICAL EDUCATION IN UKRAINE UNDER EUROPEAN INTEGRATION

July 3 - August 13, 2023

Riga, the Republic of Latvia

CONTENTS

Pedagogical analysis of the objective structured practical (clinical) exam (OSP(C)E-2) «Hygiene and Ecology» part results received by foreign students of the 6 th year of study Bardov V. H., Borysenko A. A., Kondratiuk M. V., Vynohradova-Anyk O. O.	4
Experience of a complex approach to teaching the discipline «Hygiene and Ecology» to English-speaking students of the 2 nd course of the speciality 222 «Medicine» in challenging times in pandemy and war Shagala A. V., Antonenko A. M., Vayrinevych O. P., Omelchuk S. T.	8
Основні методи обстеження хворих як парадигма діагностики у клініці внутрішніх хвороб Діленко О. З.	11
Досвід використання змішаної форми навчання (аудиторна та дистанційна) у Вінницькому національному медичному університеті імені М. І. Пирогова під час війни Кульчицька О. М.	14
Особливості викладання педіатрії в умовах воєнного часу Марушко Р. В.	19
Перспективи дистанційного навчання при викладанні педіатричних дисциплін в медичному університеті Мозульська О. М.	24
Шляхи оптимізації підготовки майбутніх лікарів Рогальська Я. В.	30
Сучасні напрями вдосконалення вищої медичної освіти в Україні в контексті процесів євроінтеграції Щербаківа Ю. В.	33

Scientific and pedagogical internship «Directions for improving higher medical education in Ukraine under European integration» : Internship proceedings (July 3 – August 13, 2023. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : 2023. 40 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Romans Djakons – Dr.sc.ing., Professor, Academician, ISMA President.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Висновки. Отже, важливим у процесі навчання у вищих медичних закладах є заохочення, мотивування студентів, надихання власним прикладом до участі у різноманітних волонтерських заходах, бажанні допомагати іншим. Необхідно звернути увагу на можливість залучення до навчально-виховної роботи зі студентами із залученням різноманітних методик та підходів, виховання та морального впливу. Корисним в процесі здобування професії лікаря вважаємо залучення студентів до роботи (в т.ч. під час літньої виробничої практики) у соціальних і волонтерських організаціях, у реабілітаційних центрах, що сприяє формуванню людяності, емпатії, ефективної професійної діяльності, покращенню комунікативних навичок, особистісному зростанню; тому рекомендуємо заохочувати студентів в період навчання долучатись до подібних міроприємств в рамках конструктивного співробітництва, що збагатить арсенал викладання у медичних вишах і дуже актуальне, враховуючи виклики сьогодення.

Література:

1. Перехідна книга Міністерства освіти і науки України (за період з ' червня 2020 по березень 2023). Київ, 2023. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/03/21/Transition.book.2023.pdf>
2. Волосовець О. П., Уліщенко В. В., Грищенко Н. В., Ковальчук О. Л. та ін. Напрями вдосконалення викладання педіатрії в закладах вищої освіти. *Медицина освіти*, 2023(1), 22–28. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.1.13822>
3. Лембрик І. С., Шлімкевич І. В., Стефанишин А. Б. Дистанційне навчання під час викладання дисципліни «Педіатрія» у медичних закладах вищої освіти. *Медицина освіти*, 2023(1), 65–70. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.1.13480>
4. МIRONENKO O. V., SANINA N. A., TURLYON T. S., NIKOLENKO L. M. Студентський науковий гурток як можливість розкриття потенціалу

студентів. *Медицина освіти*, 2023(1), 71–75. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.1.13546>

5. Захаров С. В., Русакова О. О., Смолянова О. В. Мотиваційно-емоційні аспекти вибору професії лікаря вступниками медичного закладу вищої освіти. *Медицина освіти*, 2023(1), 35–41. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.1.13564>

6. Рогальська Я. В., Кубей І. В., Воронцова Т. О., Волянська Л. А. та ін. Шляхи оптимізації практичної підготовки майбутніх лікарів під час проходження літньої виробничої практики. *Медицина освіти*, 2018(4), 89–92. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Movuv_2018_4_21

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Щербаківа Ю. В.

доктор медичних наук, старший дослідник,
професор кафедри дерматовенерології, алергології, клінічної
та лабораторної імунології,

Національний університет охорони здоров'я України

імені П. Л. Шухица

м. Київ, Україна

До цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, запропонованих ООН та затверджених Указом Президента України в 2019 році [1], входять підвищення якості вищої освіти та забезпечення тісного зв'язку з наукою, а також зміцнення здоров'я та благополуччя населення країни [2, с. 18–26, 28]. Досягнення цілей сталого розвитку є невід'ємною частиною розбудови сучасного, цивілізованого та демократичного суспільства.

В Україні повну вищу освіту мають в середньому 30 % населення [2, с. 28]. Підготовка лікарів та реформування медицини – взаємопов'язані та взаємозалежні процеси. Оскільки кадрове забезпечення сфери охорони здоров'я є однією з ключових проблем реформи медичного обслуговування [3, с. 9]. А впровадження новітніх медичних реформ вимагає синхронізації системи підготовки та навчання здобувачів медичної освіти з реформаторськими процесами у системі охорони здоров'я [4, с. 100].

Для успішного процесу євроінтеграції України вкрай важливе забезпечення конкурентоспроможності українських студентів-медиків, лікарів та науковців на ринку праці.

Для цього важливе оновлення Державних нормативних документів щодо підготовки майбутніх лікарів, удосконалення навчально-методичної бази вищих навчальних закладів (ВНЗ) з систематичним оновленням, застосування інноваційних технологій (сучасні стандартизовані програми, інтерактивні навчальні системи, симуляційні технології, тощо), практична підготовка студентів на базі сучасних лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ) державного та недержавного рівнів, підготовка фахівців за новими напрямками та спеціальностями відповідно європейських стандартів, постійне оновлення та удосконалення програм підготовки лікарів-інтернів.

Важлива підготовка науково-педагогічних кадрів, які мають володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, заснованими на сучасному науковому підґрунті доказової медицини. Для цього доцільне забезпечення доступу педагогів до підвищення рівня кваліфікації з урахуванням міжнародних стандартів та можливість стажування в наукових установах та ВНЗ країн ЄС.

Для досягнення фаховості, удосконалення професійного рівня, доцільно оволодіння студентами та молодими фахівцями навичками якісного пошуку актуальної інформації, забезпечення доступу до міжнародних фахових періодичних видань, залучення лікарів до сучасних інформаційних баз. Гарний приклад – можливість

безкоштовного отримання фахівцями України інформації з сучасної інформаційної бази UpToDate.

Важливе постійне підвищення професійної майстерності лікарів, викладачів та науковців України. Досконале володіння іноземними мовами сприятиме своєчасному післядипломному підвищенню кваліфікації з можливістю участі в міжнародних фахових форумах, онлайн-курсах, прослуховуванні відеолекцій провідних фахівців світового рівня.

Своєчасна розробка, оновлення, адаптація під вимоги сучасності міжнародних протоколів надання медичної допомоги, впровадження нормативних документів також сприятиме підвищенню професіоналізму та конкурентоспроможності українських фахівців.

Увага до етичних норм, вмотивованості лікарів, вчених, науковців, педагогів сприятиме дотриманню високих вимог щодо підготовки спеціалістів, розвитку особистостей.

Актуальний моніторинг якості освіти, впровадження заходів, спрямованих на підвищення якості підготовки лікарів, удосконалення внутрішньої системи контролю.

Важлива також конкурентоспроможність ВНЗ на світовому ринку. Підтримку цього можна забезпечити в тому числі включенням наукових видань ВНЗ до Міжнародної наукометричної бази даних. Доцільне налагодження міжнародної співпраці із здійсненням спільних міжнародних освітніх та наукових проєктів, лікувальних програм, активізацією академічної мобільності, публікаційної, дослідницької, грантової роботи.

Отже, якість підготовки лікарів відбиватиметься на фаховості надання медичної допомоги. А рівень медичного обслуговування в суспільстві суттєво впливатиме як на здоров'я окремих осіб, так і на економічне благополуччя країни, її майбутнє, міжнародний авторитет держави. Тому, в умовах процесу євроінтеграції України із формуванням спільного освітнього простору, важливо забезпечити професійну підготовку лікарів відповідно науково-освітніх вимог та стандартів світового рівня.

Література:

1. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Указ № 722/2019 від 30.09.2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
2. Цілі сталого розвитку – Україна. 2020. Моніторинговий звіт. Державна служба статистики України, ЮНІСЕФ. 2020. 92 с.
3. М. С. Осійчук. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток вищої і медичної освіти. Матеріали X ювілейної Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі». *Медична освіта*. 2013. № 2. С. 9-13.
4. Л.Д. Тодоріко, О.В. Підвербецька, О.Я. Підвербецький, І.О. Сем'янів, І.В. Єременчук, В.І. Сливка. Перспектива вищої медичної освіти в Україні в епоху реформ. *Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІІ-інфекція*. 2021. No 1 (44). С. 100-104.